

TÝM KHP Národohospodářské fakulty VŠE k přijímaným opatřením k obnově ekonomické aktivity (aktualizace)

22. 4. 2020

Tým KHP NF VŠE konstatuje, že se z dostupných informací k 22. 4. 2020 zatím jasně neprokázalo, že drobná uvolnění restriktivních opatření a případné údajné zvýšení nedisciplinovanosti obyvatelstva během velikonočních svátků by k 22. 4. 2020 vedlo k prohloubení pandemické krize na území ČR. Jsme si vědomi, že z důvodu časových zpoždění by mohlo ještě během příštích 5-7 dnů ke zhoršení stávající situace dojít.

Doporučujeme, aby vláda ČR stanovila **rozpětí v základních ukazatelích**, např.:

- vztah mezi počtem testovaných a počtem nakažených,
- vztah mezi počtem nakažených a těch, kteří mají těžký průběh spojený s hospitalizací a umělou ventilací,
- případně další parametry.

Na jejich základě by měly být činěny konkrétní kroky k obnovení běžné ekonomické aktivity. Nastal čas přejít od ad hoc opatření k opatřením systémovým.

Vyjádření týmu KHP NF VŠE k některým dílčím opatřením

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE **považuje za velmi nezodpovědné** přijímat v krizovém režimu zákon, který umožní střednědobě **porušování pravidel rozpočtové odpovědnosti**. Jsme si vědomi, že v roce 2020 musíme očekávat podstatně vyšší deficit státního, resp. veřejného rozpočtu, který bude činit i **více než 4 % nominálního HDP**. Nepovažujeme však za správné, aby zákonem byla upravena i možnost porušovat pravidla rozpočtové odpovědnosti v obdobné výši pro **rok 2021 a za nepřipustné považujeme prolongování této situace až do roku 2027**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE si je vědom, že lze jen stěží přesně vyčíslit dopady koronavirové pandemie a s tím souvisejících opatření vlády ČR na vývoj HDP. Jsme si však jistí, že dojde k jeho výraznému poklesu. V jaké výši, to však bude záležet i na rychlosti a rozsahu obnovy ekonomické aktivity.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE dále upozorňuje, že stávající znění § 3 zákona 182/2006 Sb. (Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení, resp. **Insolvenční zákon**) může vést k situaci, že velký počet firem již v měsíci srpnu 2020 a v měsících následujících se může dostat do situace **úpadku**. Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE navrhuje, aby legislativní rada vlády ve spolupráci s příslušnými ministerstvy připravila novelu především § 3 zákona 182/2006 Sb., která by **na přechodnou dobu** (např. do 31. 12. 2021) **prodloužila lhůty pro splatnost plnění peněžitých závazků dlužníka a lhůty pro situace, kdy se dlužník dostává do úpadku**.

Konkrétně se jedná o § 3 odstavec 1 písmeno d): peněžitě závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a **navrhujeme prodloužit tuto lhůtu na 60-90 dnů**.

V návaznosti na tuto změnu navrhujeme upravit i odstavec 2 písmeno b) Insolvenčního zákona.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE navrhuje v souvislosti s očekávaným růstem nedobytných pohledávek v důsledku druhotné platební neschopnosti, aby tyto pohledávky po lhůtě splatnosti byly zahrnovány formou opravných položek ze **100 % nedobytných pohledávek do daňového základu**.

Stávající znění příslušného paragrafu 8a, odstavce (1) **Zákona České národní rady o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů**:

(1) Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, jejichž tvorba je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů¹) a ke kterým nejsou vytvářeny opravné položky podle § 5 a 5a, mohou v období, za které se podává daňové přiznání, vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, za podmínky, že od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než

- a) 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,*
- b) 30 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.*

Navrhujeme upravit následovně:

§ 8a, odstavec (1)

- (1) Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, jejichž tvorba je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů¹) a ke kterým nejsou vytvářeny opravné položky podle § 5 a 5a, mohou v období, za které se podává daňové přiznání, vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, za podmínky, že od konce sjednané doby splatnosti pohledávky **vzniklé po 1. 3. 2020** uplynulo více než **6 měsíců až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky**.

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE doporučuje, aby přinejmenším na přechodnou dobu (do 31. 12. 2021) byla pro podnikatele zrušena povinnost platit DPH až do doby, kdy jim byla faktura uhrazena. DPH by bylo splatné do 15 dnů po uhrazení faktury. **Tímto opatřením se zamezí placení DPH z neuhrazených faktur a lze tímto pomoci všem podnikatelským subjektům, které se dostaly do složité finanční situace ne vlastním zaviněním.**

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE dále doporučuje urychlení rozhodnutí publikované již téměř před měsícem ohledně **daně z nabití nemovitosti**. Vzhledem k očekávání všech dotčených ekonomických subjektů došlo již nyní k utlumení činnosti na tomto segmentu trhu. **Další nejistota** ohledně daně z nabití nemovitosti je nežádoucí pro všechny účastníky těchto transakcí. Vyvolaná nenaplněná očekávání jsou horší než konkrétní rozhodnutí o tom, zda daň bude podle slibu zrušena, či nebude. **Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE stojí i nadále za svým názorem publikovaným dne 8. 4. 2020, aby daň z nabití nemovitosti byla zrušena bez jakýchkoliv dalších podmínek.**

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE doporučuje, aby Česká republika co nejdříve realizovala **odstoupení** od tzv. „**Zelené dohody pro Evropu**“. Tento mimořádně nákladný a neefektivní program nelze uskutečnit bez vážných negativních sociálně-ekonomických důsledků pro naprostou většinu obyvatelstva ČR. **Na tuto skutečnost upozorňoval tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE již ve svých předchozích návrzích.**

Tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE doporučuje v souvislosti se zatím relativně příznivým vývojem pandemické situace a v závislosti na budoucím pozitivním vývoji v úvodu našeho materiálu zmíněných pandemických ukazatelů **urychlit proces obnovy ekonomické aktivity.**

- **Doporučuje urychlit zahájení ekonomické činnosti plánované na 11. 5. 2020 na 27. 4. 2020, jak jsme již navrhovali v materiálu týmu KHP Národohospodářské fakulty VŠE z 15. 4. 2020.**
- Činnosti související s poskytováním služeb, které měly být obnoveny 25. 5. 2020, jako jsou například holičství, kadeřnictví, pedikúry, masáže, regenerace, umožnit již **od 27. 4. 2020.**
- Otevření restaurací, barů, vinoték, letních zahrádek, taxi služeb a vnitřních i vnějších prostor zoologických zahrad a navrhuje **od 11. 5. 2020** za podmínky splnění stanovených hygienických pravidel.
- Pořádání sportovních akcí a dalších akcí až do 100 osob ve venkovních prostorách povolit **od 18. 5. 2020.**
- Za podmínky splnění stanovených hygienických pravidel realizovat zkouškové období na vysokých školách **od 18. 5. 2020.**
- Otevření divadel a kin, pořádání akcí v uzavřených prostorách až do 100 osob a otevření hotelů, ubytoven a obchodních center povolit **od 25. 5. 2020.**

Za tým KHP Národohospodářské fakulty VŠE

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc. (vedoucí katedry)

prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc.

Prof. Ing. Karel Dyba, CSc.

doc. PhDr. Ján Pavlík

doc. PhDr. Ing. Marek Loužek, Ph.D.

Ing. Jan Skopeček

Ing. Radek Heger, Ph.D.

Ing. Zdena Vostrovská, CSc.

Ing. Adéla Zubíková

Ing. Jan Kozák

Ing. Josef Klement

Ing. et Ing. Martin Zeman

Ing. Milan Bednář

Ing. Štěpán Křeček

Bc. Tomáš Lejsek

Lubor Šimůnek

Pavel Smolák